

מדינת ישראל
ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

ערר 1553-23

לפני כבוד חברי הוועדה:
ערן עסיס, עו"ד - יו"ר
צבי פרלמוטר, רו"ח - חבר

העוררת: **וקנין גיל פרוייקטים בע"מ, ח.פ. 514202761**
ע"י ב"כ עו"ד גד קורמן

נ ג ד

המשיבה: **רשות המסים**
באמצעות היחידה לטיפול במענק השתתפות בהוצאות קבועות
רחוב בן גוריון 38 רמת גן
מייל: corona.ararim@taxes.gov.il

החלטה

1. בפנינו בקשה להארכת מועד להגשת ערר.
2. העוררת הגישה בקשות למספר מענקי הוצאות קבועות בהתאם להחלטת הממשלה מסי 5015 (מיום 24.4.2020; להלן – **החלטת הממשלה**) ובהתאם לחוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן – **החוק**). בקשות העוררת נסובו על תקופות הזכאות הבאות: מרץ-אפריל 2020, מאי-יוני 2020 וספטמבר-אוקטובר 2020. הערר שבנדון, בו נדרשת החלטה בבקשה להארכת מועד, נסוב על תקופת הזכאות מרץ-אפריל 2020.
3. בקשת העוררת למענק הוגשה ביום 14.5.2020. בקשה זו אושרה בחלקה – מתוך מענק מבוקש בסך 108,977 ₪, אושר לעוררת מענק בסך 41,580 ש"ח בלבד. התשלום הועבר ביום 13.7.2020 ואולם ההודעה הכוללת את נימוקי ההחלטה ניתנה ביום 21.9.2020. השגה הוגשה על ידי העוררת טרם מתן ההודעה, ביום 4.8.2020, וההשגה נדחתה בהחלטה מנומקת שניתנה ביום 18.2.2021.
4. בהתאם החוק, ניתן להגיש ערר על ההחלטה בחלוף 45 ימים. לפיכך, הייתה העוררת רשאית להגיש ערר על ההחלטה ביום 4.4.2021, ואולם הערר הוגש לוועדה רק ביום 25.6.2023 – קרי באיחור של שנתיים ו-82 ימים. אשר על כן, צירפה העוררת לכתב הערר בקשה להארכת מועד.
5. יוער לשלמות התמונה כי ערר נוסף הוגש לוועדה בנוגע לתקופת הזכאות מאי-יוני 2020 (ערר 1544-23). בתקופה זו דחתה המשיבה על הסף את ההשגה שהגישה העוררת, מפאת

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

האיחור בהגשתה; בהחלטה בהשגה, מיום 3.5.2023, הוסבר כי ההחלטה בבקשה התקבלה כבר ביום 6.12.2020, וכי ההשגה הוגשה באיחור, לאחר יותר משנתיים – ביום 1.1.2023 בלבד. בהחלטה זו פורטו תכתובות ומכתבים שונים מהם עולה, לטענת המשיבה, כי העוררת הייתה ערה למתן ההחלטה והיה עליה להגיש את ההשגה במועד. ערר זה נסוב על איחור בהגשת השגה (ולא על איחור בהגשת הערר) והוא מתברר בנפרד.

טענות הצדדים

6. העוררת טענה כי ההחלטה בנוגע למענק מאי-יוני 2020 היא זו שמעידה על הקשיים בעמדת המשיבה – לטענת העוררת ההחלטות הן סותרות, חסרות בסיס ונתקבלו תוך שיקולים זרים. העוררת העירה כי מסקנות אלו התבררו רק לאחר קבלת ההחלטה האחרונה מטעם המשיבה, בחודש מאי 2023. העוררת טענה כי סיכויי הערר גבוהים וכי יש לאפשר לה להשמיע את טענותיה, בד בבד עם העניינים המתבררים ממילא מול ועדת הערר – הנוגעים לתקופת הזכאות העוקבת, מאי-יוני 2020. העוררת טענה כי הנזק שיגרם לה גבוה מהנזק שייגרם לרשות כתוצאה מבירור אמיתי של העניין, אף אם באיחור.
7. העוררת הוסיפה כי ההחלטה בהשגה הנדונה, לתקופת הזכאות מרץ-אפריל 2020, התקבלה באיחור ניכר, ויש להתיר את הגשת הערר גם מכוח עקרון ההדדיות.
8. בהחלטה מיום 25.6.2023 מאת יו"ר הוועדה, הוצע לעוררת למשוך את הערר, וזאת על רקע הסיכויים הנמוכים של הבקשה, בנסיבות העניין, והחשש שמא מדובר בהליך סרק.
9. העוררת חזרה על הנימוקים שצוינו בבקשת הארכת מועד, וטענה כי היא סמכה על החלטות המשיבה בעניין תקופת הזכאות מרץ-אפריל 20 והתבססה על חזקת התקינות המינהלית, אף שזו נסתרה פעם אחר פעם, ורק לאחר ההחלטה בגין תקופת הזכאות מאי-יוני 20 מצאה כי ההחלטות וחסרות בסיס כאמור. העוררת הוסיפה כי ככל שלא תקבל את בקשת הארכה, יהיה זה מן הצדק לשלול גם את החלטות המשיבה שהתקבלו באיחור. העוררת שבה וטענה כי ניתן לדון בערר במאוחר עם ערר 1544-23.
10. בתגובה לבקשה טענה המשיבה כי הסברי העוררת לעניין הסתירה בין החלטות הם תמוהים, שכן בכל המקרים נערכה בעניינה של העוררת בדיקה של סך ההוצאות הקבועות, וגובה המענק הותאם כך שלא יעלה על ההוצאות הקבועות. מכל מקום הדגישה המשיבה כי מכתב ההחלטה בנוגע לתקופת הזכאות מאי-יוני 2020, שממנו ניתן היה לעמוד על הסתירה כביכול בהחלטות השונות, ניתן כבר ביום 6.12.2020, ואף לטענתה של העוררת – הוא התקבל רק ביום 15.11.2022 – בכל מקרה, זמן רב לפני הגשת הערר. לפיכך, היה על העוררת להגיש בקשה להארכת מועד מיד עם היוודע לה על ההחלטה בנוגע למאי-יוני 2020, דהיינו, גם לגירסתה של העוררת היה עליה לפנות בחודש נובמבר-דצמבר 2022, ולא לחכות

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

ליוני 2023. הודגש כי החלטה שהתקבלה במאי 2023 כללה דחיה על הסף מטעם טכני של איחור בהגשת ההשגה, וכי מהחלטה זו לא ניתן ללמוד דבר לעניין התקופות האחרות.

דיון והכרעה

11. לאחר שעיינו בבקשה להארכת מועד ובתגובות שהוגשו לתיק הערר, לא מצאנו מקום להיעתר לבקשה.

12. הערר נסוב על החלטה שהתקבלה ביום 18.2.2021, והוא הוגש באיחור רב של 812 ימים – שנתיים ו-82 יום. העוררת אינה מתכחשת לכך, אך משליכה את יהבה על הערר המתברר ממילא – ערר שהגישה בד בבד עם הערר הנוכחי, בנוגע לתקופת הזכאות מאי-יוני 20. בהקשר זה, טענה העוררת כי "לא ייגרם נזק" מכך שהדיון בתקופת זו יכלול התייחסות גם לתקופת הזכאות מרץ-אפריל 20, בה טענות העוררת הינן זהות. אולם כפי שהובהר לעוררת, שיקולי הנוחות ו"מאזן הנזק" אינם רלוונטיים להחלטה על הארכת מועד להגשת ערר.

13. בהתאם לסעיף 20(ב) לחוק, על החלטה בהשגה ניתן להגיש ערר "בתוך 45 ימים מיום שנמסרה לעורר החלטה". יחד עם זאת, ועדת הערר רשאית לדון בערר שהוגש לה באיחור, וזאת "מטעמים מיוחדים שיירשמו". ההסדר הכללי לעניין זה קבוע בסעיף 22(ב) לחוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992, ובהקשר של ועדת הערר באופן ספציפי הנושא מוסדר בתקנה 6(ג) לתקנות התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה) (סדרי הדין והמינהל ובוועדת הערר), התשפ"א-2020.

14. בהתאם לפסיקה הנוהגת בבתי המשפט, מגיש הבקשה נדרש להצביע על "נסיבות חיצוניות" שאינן תלויות בשליטתו או בשליטת בא כוחו. טעות שבתום לב, או טעמים הנועצים בבעל הדין עצמו אינם מהווים טעם מיוחד (ראו למשל בש"א 482/08 פּיכּמּן נ' כּוּנּס הנכּסּים הרשמי, ניתן ביום 28.1.2008).

15. העוררת לא הציגה טעם מיוחד הכרוך בנסיבות חיצוניות שאינן בשליטתה. למעשה, קשה להעלות על הדעת נסיבות שיצדיקו הארכת מועד ארוכה כל כך, של 812 ימים – הרף המוטל על העוררת בנסיבות כאלו הוא גבוה מאוד, ואולי כמעט בלתי אפשרי. הייתכן שהיו נסיבות חיצוניות שמנעו ממנה להגיש את הערר במשך שנתיים ויותר? אירועים חריגים יכולים לגרום לעיכוב של ימים או שבועות, ניתן לגלות הבנה או גמישות לסיטואציות חריגות, אבל כשמדובר בחריגה כה גדולה ממסגרת הזמנים – ספק אם בכלל ישנן נסיבות שיכולות להצדיק איחור כזה.

16. העוררת לא טוענת שלא קיבלה את החלטה, והיא אף מודה כי הייתה ערה להחלטה. העוררת העירה כי בשלב ראשון "סמכה" על החלטות המשיבה ועל חזקת התקינות המינהלית. משמעות הדבר היא כי בזמן אמת העוררת לא ראתה לנכון לחלוק על החלטה.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

בהשגה, ולא סברה כי יש הצדקה מספקת להגיש ערר בעניין. אם העוררת שינתה את דעתה, בחלוף למעלה משנתיים, אין לה להלין אלא על עצמה.

17. העוררת טענה כי לא ייגרם נזק מקבלת הערר, שעה שערר נוסף שהגישה מתברר ממילא, אולם השיקולים שהעלתה העוררת לעניין זה אינם ממין העניין. שיקולים אלה שהציגה העוררת הם למעשה ביטוי למשוואה המכונה "מאזן הנוחות" – השאלה לאיזה מהצדדים ייגרם נזק גדול יותר כתוצאה מההחלטה. אולם שיקולי מאזן הנוחות אינם רלוונטיים להארכת מועד – מדובר במבחן שאומץ בפסיקה לצורך הכרעה בבקשות לסעדים זמניים ובבקשות לעיכוב ביצוע (ראו תקנה 95(ד)1) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018; רע"א 6994/00 בנק מרכזי דיסקונט בע"מ נ' אמר, פ"ד נו(1) 529; רע"א 9130/15 אבי תם נ' אלירן (אליהו) אלול, ניתן ביום 24.1.2016).

18. הארכת מועד להגשת ערר היא בבחינת חריג לעקרון סופיות הדין, והיא יכולה להינתן רק אם קיים טעם מיוחד או נסיבות חריגות המצדיקות זאת. ככל שחולף זמן רב יותר מאז ניתנה ההחלטה עליה מבוקש להגיש ערר, ההצדקה צריכה להיות כבדת משקל ומשמעותית יותר. אין בידינו אפשרות לאשר לעוררת "לפתוח" תקופות זכאות שעניינן כבר הסתיים מזה שנים, רק מכיוון שמדובר בסיטואציה שבה היא מניחה שלא יוצר נזק למשיבה. המשיבה הביעה התנגדות לבקשה, ולא בכדי – מתן פתח להארכות מועד חסרות הצדקה יוביל לכך שהמשיבה תמצא את עצמה מתדיינת בעניינים שבהם ההחלטה נעשתה חלוטה וסופית מזה זמן; אין ספק כי המשיבה תינזק מכך מאוד (הגם שכאמור, מאזן הנזק אינו המבחן הרלוונטי).

19. כאן המקום להעיר כי הדין בשתי תקופות הזכאות הוא שונה. בתקופת הזכאות הנדונה מבקשת העוררת לערור כנגד ההחלטה בהשגה, שבה הוצגו טעמי ההחלטה לגופו של עניין, ואילו בתקופת הזכאות מאי-יוני 2020 הערר נסוב על החלטה טכנית – לדחות על הסף את ההשגה שהוגשה מפאת האיחור בהגשתה. העוררת בוודאי מעוניינת כי בערר 23-1544 יתקיים דיון גם לגופו של עניין, ואולם בשלב זה – השאלה היחידה העומדת לדיון בערר 23-1544 היא השאלה הפרוצדורלית, האם דחיית ההשגה על הסף מפאת האיחור בהגשתה נעשתה כדיון, ולא הטענות לגופו של עניין (וראו החלטה מיום 28.6.2023 בתיק זה, בו התבקשה המשיבה להתייחס לעניין זה בלבד). אם היינו מקבלים את בקשת העוררת להארכת מועד, הנושאים המתבררים בכל אחד מתיקי הערר היו שונים.

20. הטיעון היחיד שהציגה העוררת שמתייחס באופן כלשהו לזמן הרב שחלף, נעוץ בהחלטה שהתקבלה לתקופת הזכאות מאי-יוני 2020. אלא שגם בהקשר זה, ההחלטה שהתקבלה בחודש מאי 2023, ובסמוך אליה הוגש הערר – היא החלטה פרוצדורלית, הדוחה על הסף את ההשגה בגין האיחור בהגשתה. מהחלטה זו, שלא כללה התייחסות לגופו של הטענות, בוודאי שלא ניתן היה ללמוד על סתירה כלשהי להחלטות הקודמות. העוררת טענה כי הסתיירות "התבררו במלואן" רק לאחר קבלת ההחלטה האחרונה מטעם המשיבה – אולם

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

לא טרחה להבהיר מה מנע ממנה לעמוד על הסתירות במועד מוקדם יותר. ככל שהעוררת נתפסת לפערים שבין ההחלטות לגופו של ענין, המועד הרלוונטי הוא בסמוך לקבלת ההחלטה לגופו של עניין, ולא אגב דחייתה של טענה הפרוצדורלית הנוגעת למועד הגשת ההשגה.

21. במענק לתקופת הזכאות מאי-יוני 2020, הנדון בערר 23-1544, מועד מתן ההחלטה לגופו של עניין שנוי במחלוקת, ואולם גם לטענת העוררת ההחלטה התקבלה אצלה ביום 15.11.2022, ולכאורה, היה עליה לסמוך את טענותיה למועד זה.

22. נעיר עוד כי גם אילו הייתה הצדקה להתייחס לפערים שבין נימוקי ההחלטות בתקופות השונות, ספק אם הפרוצדורה המתאימה היא הגשת בקשה להארכת מועד. נזכיר כי בהתאם לסעיף 12(ב) לחוק, רשאית העוררת לבקש מהמשיבה לתקן טעות שנפלה בהחלטה, אם התגלו עובדות חדשות שמצדיקות זאת; ייתכן כי ניתן לסבור שבנסיבות מסוימות, החלטות שונות שהתקבלו במועד מאוחר יותר יהיו עובדות חדשות – ובנסיבות כאלה הדרך הפרוצדורלית היא שונה מהדרך שבה נקטה העוררת. מכל מקום, קיים קושי לקבל טענות כגון אלו ללא הגבלת זמן, ואך מתבקש כי הן תועלינה על ידי העוררת בהקדם האפשרי ובסמוך למועד גילויין של העובדות החדשות.

23. למעלה מן הצורך, נעיר כי לא מצאנו שההחלטות השונות הן סותרות, באופן כזה שמצדיק להידרש מחדש להחלטות שכבר התקבלו בעבר. כפי שציינה המשיבה, הבסיס להחלטות כולן הוא בדיקת ההוצאות הקבועות של העוררת. אמנם, בשלבים שונים נקטה המשיבה תחשיבים שונים, אך העוררת ממילא אינה מבקשת לאמץ את התחשיבים הללו, אלא מתנגדת מן היסוד לכל ההחלטות. התנגדות זו יכולה הייתה להתעורר גם בשלב מוקדם, ואין הצדקה לכך שהעניין יועלה רק אגב התקופה המאוחרת.

24. לסיכום עניין זה נעיר כי הרושם הוא שהעוררת מבקשת להשתמש בתקופת הזכאות מאי-יוני 2020, שבה ההחלטה אינה סופית ואינה חלוטה, כאמתלה לצורך פתיחת תקופת הזכאות מרץ-אפריל 2020, שכבר נסגרה. אולם מדובר באמתלה רעועה: הטענה שתקופת הזכאות מאי-יוני 2020 היא תקופה פתוחה היא עצמה שנויה במחלוקת, שכן המשיבה דחתה את ההשגה על הסף בשל האיחור בהגשה. מכל מקום, גם אם יתקבלו טענות העוררת לעניין תקופת הזכאות מאי-יוני 2020, לא מצאנו שהקשר בין תקופות הזכאות מצדיק באופן כלשהו את הארכת המועד בערר שבנדון.

25. בשולי הדברים, נבהיר כי האיחור שארע אצל המשיבה במתן החלטה בשלב ההשגה, אינו מהווה שיקול המצדיק את הארכת המועד להגשת הערר. בהתאם להחלטת הממשלה, המועד למתן החלטה בהשגה הינו 180 ימים, וההחלטה ניתנה בחלוף 198 ימים כך שמדובר באיחור מינורי ביותר, שאינו בר השוואה לאיחורה של העוררת. אף אילו היה מקום לשיקולי "הדדיות" כטענת העוררת, בוודאי שאין באיחור של 18 ימים בכדי להצדיק איחור של למעלה משנתיים. גם הטענות לעניין בטלות ההחלטה שהתקבלה באיחור אינן

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

מבוססות ונדחו על ידי בית המשפט העליון, בוודאי שעה שמדובר באיחור לא משמעותי כבענייננו (ראו בר"מ 7502/22 רשות המסים נ' בוריס פודולסקי, ניתן ביום 22.1.2023; בר"מ 903/23 הגר תשתיות בע"מ נ' רשות המסים, ניתן ביום 21.6.2023).

26. לפיכך, החלטנו לדחות את הבקשה להארכת המועד. יתרה מכך, נוכח הזמן הרב שחלף מאז שהתקבלה ההחלטה ועד שהוגש הערר, ניתן לומר כי מדובר בבקשה מופרכת שטוב הייתה אלמלא הייתה מוגשת. מדובר בהליך סרק, שהטריח לשווא את המשיבה ואת הוועדה להידרש לעניין. הדברים אף הובהרו לעוררת, ואולם מטעמיה שלה היא החליטה לעמוד על הערר. על רקע זה, החלטנו לחייב את העוררת בהוצאות המשיבה בסך של 3,000 ש"ח. סכום זה ישולם למשיבה בתוך 30 ימים ממועד מתן החלטה זו.

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 60 יום. ניתנה היום, כ"ד תמוז תשפ"ג, 13/07/2023, בהעדר הצדדים.

1553-23

צבי פרלמוטר, רו"ח

נציג ציבור

ערן עסיס, עו"ד

יו"ר הועדה